

(Вмикається музика)

Ведуча: Їх ніхто вже не запалить. Свіча мільйонів замордованих голодною смертю погасла в далекому 1933. Ми ж з вами можемо запалити свічку тільки для світлої пам'яті і щоб зігрілися душі убієнних голодом та політичними репресіями.

Хай світло від свічки у небо летить
Хоча б одну душу зігріє в цю мить
Щоб душа ця загублена спокій знайшла
І у вічність до Бога вона відійшла.
(запалюються свічки)

Ведуча: Третій тиждень листопада кожного року в нашій країні --- поминальний по жертвах імперських насильств над українцями, в тому числі і Голодомору 1932-1933 рр. 27 листопада в день пам'яті кожен свідомий українець, запалить на підвіконні свою свічку пам'яті, щоб її бачили зорі – душі померлих.

Читець: Що зробив ти антихристе...

Ведуча: Досі не віриться, що в Україні – житниці всієї тодішньої радянської імперії раптово зник хліб і люди залишилися без зернини.

Зерно, зернина, зернятко... Щоразу воно схиляє до роздумів. Хліб це життя. Ще в глибинах віків так уже склалося на Україні, що хліб у хаті – це достаток, добробут, це і відрада і впевненість у завтрашньому дні.

Споконвіку кожна українська сім'я старанно працювала на власній, землі, навіть тоді, коли її було небагато. Земля була основою життя селянської сім'ї. Виховуючи дітей, батьки прищеплювали любов до найсвятішого - до землі.

З організацією більшовиками колгоспів все змінилося. З болем і острахом вступали селяни до колгоспів. Заодно повинні були віддати туди коней, корів, здати свої плуги, борони. Тих, хто не хотів бути колгоспником суворо карали. Кожна осінь приносила селянам лише розчарування. Влада вимагала від колгоспників все більше хліба, молока, м'яса. Навіть те що залишалося на посів, змушували здавати.

Осінь 1932 року не вішувала великої біди. Врожай був не гірший ні у попередні роки. Здали селяни державі продподаток, але раптом оголосили другий, а потім і третій. Почали їздити по селах спеціальні продзагони і забирати все до нитки...

Ведуча: Як можна забути, що без стихії, без засухи, без війни – в самому центрі цивілізованої Європи, в Україні, яка незадовго перед цим була житницею континенту, небачений голод забрав у могилу мільйони людей?

Ні не забудемо! Пам'ятаймо, що зимою 1932-1933 р. помирало в Україні 17 чоловік на хв., 25 тис. щодня. За 10 місяців Україна втратила майже чверть свого населення.

Страшна арифметика, та не вся, бо до неї треба додати розкуркулених і висланих у Сибір, розстріляних і замордованих у 1937-1939 Р.Р.

Про штучний голодомор, як один із найжахливіших способів нищення народу свідчать спогади зібрані в книгах про цю страшну трагедію

Звучать спогади жительки сусідньої нам Житомирської обл.. Русак Клавдії Василівни Читець:

А цю оповідь читати і слухати особливо тяжко, але було і таке...

Читець: читає спогади свідків голодомору.

Народ хліборобів і співаків намагалися зробити народом канібалів і злодіїв.

Замість людських почуттів суспільством оволодів страх – тотальний, принизливий. Страх бути собою. Розмовляти своєю мовою, згадувати своїх мертвих.

Страх це єдиний і тотальний спадок, який система сталінського терору залишила українському суспільству. Цей принизливий спадок передається із покоління в покоління...

Тавро 1933р. горить і досі на чолі нашого буття ..

Першими про знищення українського селянства засобом штучного голоду дослідили і сповістили людству американці – Джеймс Мейс та Роберт Конквест.

Нині про перебіг голодомору написано понад 10 тис. статей, свідчень, документів, досліджень науковців, які розкривають причину, саме чому був голодомор, та хто в у цьому винен?

Документи, які свідчили про терор голодом раніше ніколи не оприлюднювались.

Незалежна вільна Україна відкриває таємні заборони комуністичного режиму над такими документами, що доводять свідомий характер терору голодом, а також загальне число жертв від 7 до 10 млн.

А для тих, хто досі вагається, але хоче побачити на власні очі відкриті документи які засвідчують факт терору, є електронна адреса сайту СБУ України, в розділі Архіву тепер можна ознайомитися з циркулярами, вказівками та свідченнями очевидців.

Українська держава пам'ять померлих голодною смертю відзначила випуском фоліанта « Національна книга пам'яті», куди занесені невідомі імена замордованих голодом.

Свої Книги пам'яті про померлих голодною смертю земляків, випускає кожна область України.

Бо, вічна пам'ять – святий урок для нащадків невинно убієнних. А забуття – заповіт для катівських нащадків.

Тож схилімося в скорботному доземному уклоні перед пам'яттю жертв страшного голодомору і нехай мертві не судять нас живих за черствість душ. І нехай навіть запізнілими дзвонами, але покличемо мільйони людських душ, щоб вписати їх в історію пам'яті. Бо пам'ять – нескінченна книга, у якій записано все: і життя людини і життя країни. Та багато сторінок у нашу історію вписано кривавим і чорним.. Як ніде, може стогне від трупів українська земля. Від кісток похованих без трун. Від зойків закопаних напівживих. Жоден убивця не повинен знайти місця ні на цьому світі ні на тому.

Тому що , більшого злочину , як відібрати хліб у того хто його вирощує і приректи на голод селянина життєдайної України, селянина, який ніколи не образив святого хліба,ніколи клав перевернутий буханець на стіл, бо ж жхліб не можна було ображати, він був від Бога.

І сьогодні, дякувати Богу і натрудженим рукам ми маємо святий хліб щодня , адже без цього скарбу ніхто не сідає до столу.

На нашому столі присутній і хліб і зерно . Зерно. Як символ життя і перемоги над молохом голоду, а хліб для того , щоб причаститися ним , як безцінним Божим даром та пом'янути душі загиблих людей, які помирили з думкою про цей святий скарб – шматочок хліба...

Вмикається музика..

Сценарій підготувала Кулінська В.